

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
OPĆINA VELIKA KLADUŠA**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA (DOB)
OPĆINE VELIKA KLADUŠA
ZA PERIOD 2025-2027. GODINA**

Velika Kladuša, juni 2024. godine

Na osnovu člana 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i člana 43. Statuta općine Velika Kladuša („Službeni glasnik općine Velika Kladuša“, broj: 12/11) Općinski načelnik općine Velika Kladuša, donosi

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA (DOB) OPĆINE VELIKA KLADUŠA ZA PERIOD 2025-2027. GODINA

Poglavlje 1 – Uvod

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine obaveza Službe za finansije je izrada Dokumenta okvirnog budžeta Općine Velika Kladuša (DOB) za trogodišnji period koji predstavlja projekciju budžetskih prihoda i rashoda i izdataka kao i preliminarne okvir za izradu Nacrta budžeta općine Velika Kladuša za slijedeću godinu. Dokument okvirnog budžeta za period 2025 – 2027. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. Temelji za izradu budžeta zasnivaju se na procjeni privrednog razvoja, potrebama socijalnoga sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOB-om.

Zakonom o budžetima u Federaciji BiH uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike Vlade Federacije BiH u skladu sa kojim se projicira ekonomski i fiskalni položaj općine u trogodišnjem periodu, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

Također, Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno načelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj 1. o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

Služba za finansije i računovodstvo je pristupila izradi Dokumenta okvirnog Budžeta Općine Velika Kladuša za period 2025-2027. godina. Dana 10.06.2024. godine Služba za finansije i računovodstvo je aktom, broj: 05-11/5-1214/24 uputila svim budžetskim korisnicima i službama Jedinstvenog općinskog organa uprave općine Velika Kladuša Instrukciju broj 1. odnosno instrukciju za izradu DOB-a za period 2025 -2027. godine.

Na osnovu navedene instrukcije, a prema odredbama člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH budžetski korisnici su svoje tabele prioriteta sa obrazloženjem trebali dostaviti službi do 19.06.2024. godine. Do ostavljenog roka samo su budžetski korisnici JU Centar za kulturu i obrazovanje i JU Centar za socijalni rad dostavili svoje prijedloge za izradu DOB-a.

Nakon toga, Služba za finansije i računovodstvo je pristupila izradi DOB-a poštujući rokove propisane Zakonom o budžetima u FBiH na osnovu podataka koji su joj u istom momentu bili na raspolaganju.

DOB za period 2025-2027. godine je urađen na bazi:

1. Smjernica ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2025-2027. godine izrađenih od Federalnog ministarstva finansija
2. Projekcija prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa
3. Izvještaja o izvršenju budžeta općine Velika Kladuša za 2022. i 2023. godinu, te Odluke o budžetu općine Velika Kladuša za 2024. godinu.

Služba za finansije i računovodstvo općine Velika Kladuša predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Velika Kladuša za period 2025– 2027. godina, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u Općini Velika Kladuša za fiskalnu 2025. godinu.

Poglavlje 2 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Dinamiku ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u najvećoj mjeri diktiraju vanjski faktori. S tim u vezi, Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) izradila je Makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine za period 2022-2027. godina. Makroekonomski pokazatelji na nivou Bosne i Hercegovine za period 2022-2027. godina dati su u slijedećem pregledu:

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Nominalni BDP u mil. KM	45.518	49.061	51.363	53.968	56.783	59.719
Nominalni rast u %	13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	109,5	105,9	102,4	102,2	102,2	102
Realni BDP u mil.KM (prethodna god=100)	41.560	46.323	50.149	52.822	55.576	58.549
Realni rast u %	3,8	1,8	2,2	2,8	3	3,1
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	14	6,1	2,2	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil. KM	39.284	42.201	43.865	45.380	47.096	48.877
Realni rast u %	1,8	1,5	1,6	1,5	1,8	1,7
Vladina potrošnja u mil. KM	8.513	8.939	9.296	9.575	9.853	10.149
Realni rast u %	1,3	1,2	1,5	1	1,1	1,1
Privatna potrošnja u mil. KM	30.771	33.262	34.568	35.805	37.243	38.728
Realni rast u %	1,9	1,6	1,7	1,6	2	1,9
Investicije (bruto) u stalna sred. u mil. KM	10.081	10.682	11.118	11.754	12.481	13.246
Realni rast u %	0,3	1,7	2,3	3,8	4,7	4,6
Vladine investicije u mil. KM	1.356	1.451	1.610	1.723	1.878	2.028
Realni rast u %	-5	1,9	7,8	3,9	6,8	5,8
Privatne investicije u mil. KM	8.725	9.231	9.508	10.031	10.603	11.218
Realni rast u %	1,2	1,6	1,5	3,8	4,3	4,4
Uvoz u mil KM	28.230	27.869	29.332	31.108	33.704	36.231
Nominalni rast u %	33,8	-1,3	5,2	6,1	8,3	7,5

Realni rast u %	6,2	-2,4	3,9	4,6	6,7	5,3
Izvoz u mil KM	21.954	21.610	23.142	25.269	28.156	30.986
Nominalni rast u %	31,7	-1,6	7,1	9,2	11,4	10
Realni rast u %	12	-3	5,2	7,1	8,9	7,5
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	23,3	23,5	24,4	24,9	25,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.978	-1.704	-1.612	-1.250	-1.116	-1.109
Rast u %	184,7	-13,9	-5,4	-22,4	-10,7	-0,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-3,5	-3,1	-2,3	-2	-1,9

IZVOR: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2024. godine (dobijenih posredstvom Ministarstva finansija USK-a od Federalnog ministarstva finansija).

Iz tabele je vidljivo da DEP procjenjuje da je Bosna i Hercegovina u 2022. godini zabilježila realni rast BDP-a od 3,8%. U DEP-u objašnjavaju da je rast privatne potrošnje bio najzaslužniji za ostvareni ekonomski rast u 2022. godini, te da je pored povećanja finalne potrošnje došlo do određenog rasta privatnih investicija, dok javne investicije nisu ostvarile značajniji rast. Ono što je karakteristično za 2022. godinu, kako u BiH tako i na globalnom nivou, su izrazito visoke stope rasta cijena roba i usluga. Prema podacima BHAS, u BiH je u 2022. godini je u prosjeku zabilježen rast nivoa cijena od 14% u odnosu na prethodnu godinu.

DEP-ova procjena realnog rasta BDP-a u Bosni i Hercegovini u 2023. godini, izvršena na bazi raspoloživih statističkih podataka BHAS, iznosi 1,8%. U DEP-u zaključuju da je domaća tražnja kroz povećanje finalne potrošnje i investicija predstavljala ključno uporište ekonomskog rasta, dok je slabljenje ekonomskog rasta u glavnim trgovinskim partnerima i izvozne tražnje znatno usporilo vanjskotrgovinsku razmjenu u Bosni i Hercegovini.

U DEP-ovim projekcijama makroekonomskih pokazatelja za period 2024-2027 se ističe da ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU27, predstavljaju važnu strukturnu odrednicu ekonomskih kretanja u BiH. Posebno ističu da su u proteklom periodu svjetsku ekonomiju obilježili veliki izazovi, kao što su globalna pandemija, sukobi u Ukrajini i dr., a da se negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja manifestuju kroz trgovinske, finansijske i cjenovne šokove u BiH. Osim toga, takođe navode da, pored eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji predstavljaju i institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturalnih reformi. Prema projekcijama DEP-a, u BiH se očekuje realni ekonomski rast od 2,2% u 2024., 2,8% u 2025., 3,0% u 2026. te 3,1% u 2027. godini.

Nastavak usložnjavanja eksternih prilika imao bi veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjio njen potencijalan rast. Imajući u vidu navedene okolnosti, prema projekcijama DEP-a u osnovnom scenariju za 2024. godinu i period 2025-2027. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom od oko 3% na godišnjem nivou. Predviđa se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Pretpostavka je da će u navedenom srednjoročnom periodu doći i do stabilizacije rasta cijena.

U 2024. nastavljani su pozitivni trendovi u naplati prihoda od indirektnih poreza. U januaru i februaru 2024. su ostvarene visoke mjesečne stope rasta od 15,5% i 23,1%, respektivno, tako

da je u prva dva mjeseca ostvaren rast neto prihoda od 19,2%. Visoke stope rasta u prva dva mjeseca 2024. dijelom su posljedica tzv. efekta baze. U prvih pet mjeseci 2023. je zabilježena značajno niža naplata prihoda od indirektnih poreza, kao posljedica rata u Ukrajini, visokih isplata povrata PDV-a i prelaska na novi režim plaćanja akciza na duhanske prerađevine. Niža statistička osnovica rezultira višim mjesečnim stopama rasta u 2024., iako su naplaćenih prihodi u prva tri mjeseca daleko manji od prihoda koji su ostvareni u drugom dijelu 2023. godine. Prema preliminarnom izvještaju o gotovinskom toku na JR UIO u martu 2024. neto naplata je bila veća za 9 mil KM u odnosu na neto naplatu u istom mjesecu 2023., odnosno za 1,4%. Usporavanje stope rasta u martu je posljedica povećanih isplata povrata PDV-a u tom mjesecu.

Imajući u vidu da visoka stopa rasta prihoda u prvom kvartalu 2024. godine dijelom proizilazi iz specifičnosti u statističkoj osnovici za poređenje, te uzimajući u obzir ogromne nepoznanice u pogledu dešavanja na globalnom planu, projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza za 2024. godinu je nešto niža od tromjesečne stope rasta i iznosi 9,7%. Projektirane stope rasta neto prihoda od indirektnih poreza za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 3,6%, 4,1% i 4,1%, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, istorijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2024. godinu.

Postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza. Ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2024-2027 je podložno sljedećim rizicima: svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) i rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Federalno ministarstvo finansija je dostavilo revidirane projekcije javnih prihoda za 2024. godinu i projekcije za period 2025-2027. godina. Srednjoročne projekcije javni prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda. Pored navedneog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda.

Poglavlje 3 - Srednjoročna porezna politika i prognoze direktnih i indirektnih poreza

Projektirane stope rasta neto prihoda od indirektnih poreza za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 3,6%, 4,1% i 4,1%, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, istorijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2024. godinu.

Najveći generator godišnjeg apsolutnog rasta prihoda od indirektnih poreza u navedenom periodu je PDV, s obzirom na njegovo značajno učešće u prihodima, te planiranim stabilnim stopama rasta u skladu sa projektiranim stopama rasta potrošnje. Važan faktor ostvarenja

projekcija u navedenom periodu predstavlja nepromijenjena politika akciza na duhan i derivate nafte, te kontinuirana borba protiv crnog tržišta cigareta i duhana u BiH. U naredne tri godine očekuje se stabiliziranje političke situacije u svijetu i stabilizacija robnih berzi i cijena na svjetskom tržištu, oporavak i rast ekonomije, dohotka i potrošnje u skladu sa makroekonomskim projekcijama.

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dažbina) se uplaćuju na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju slijedećim redom:

1. raspodjela na račun rezervi,
2. raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
3. raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i
4. otplata vanjskog duga.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti. U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) prihodi sa Jedinstvenog računa koji pripadaju Federaciji BiH se dijele kako slijedi:

1. finansiranje funkcija Federacije 36,20 %,
2. finansiranje funkcija kantona 51,23 %,
3. finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %,
4. upravitelji cesta 3,90 %,
5. finansiranje funkcija grada Sarajevo 0,25%.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza za korisnike u Federaciji Bosne i Hercegovine radene su prema utvrđenim koeficijentima raspodjele iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načina raspoređivanja tih prihoda za 2024. godišnu objavljenog u („Službenim novinama Federacije BiH“ br. 72/23).

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i Upravitelja cesta, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za sve nivoje vlasti.

Kad je u pitanju općina Velika Kladuša, stopa učešća u raspodjeli indirektnih poreza prema pomenutom Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načina raspoređivanja tih prihoda za 2024. bilježi blagi rast u iznosu od 0,007%, tj. sa 1,878% na 1,8%.

Poglavlje 4 - Projekcije prihoda

U nastavku su date projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza, poreza na dohodak, poreza na dobit, Sektora za poreznu politiku i javne prihode proslijeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija USK-a.

I - Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa JRT-a za općine USK-a očekuje se u slijedećim iznosima za period 2024 – 2027. godina:

	PROJEKCIJE			
	2024	2025	2026	2027
Unsko-sanski kanton	244.344.314	276.111.517	299.424.413	319.358.770
KANTON	205.078.167	232.386.490	252.007.555	268.785.106
OPĆINE (ukupno)	39.266.147	43.725.027	47.416.858	50.573.663
Bihać	7.114.671	7.922.580	8.591.506	9.163.491
Bosanska Krupa	3.747.619	4.173.181	4.525.535	4.826.825
Bosanski Petrovac	1.244.906	1.386.272	1.503.319	1.603.403
Bužim	2.899.406	3.228.649	3.501.253	3.734.351
Cazin	10.478.498	11.668.387	12.653.583	13.496.003
Ključ	2.199.549	2.449.320	2.656.123	2.832.956
Sanski most	5.502.098	6.126.891	6.644.202	7.086.544
Velika Kladuša	6.079.399	6.769.748	7.341.337	7.830.091

Tabela 2. Projekcije prihoda od indirektnih poreza dostavljene od strane nadležnog Federalnog ministarstva finansija

II - Prihodi od poreza na dohodak na nivou općina za period 2024 – 2027. godina, projiciraju se kako slijedi:

	PROJEKCIJE			
Porez na dohodak	2024	2025	2026	2027
Kanton	30.455.942	33.271.600	36.398.832	39.864.955
Općine/gradovi	16.013.301	17.493.734	19.137.988	20.960.426
Ukupno:	46.469.243	50.765.334	55.536.820	60.825.381

Tabela 3. Projekcije prihoda po osnovu poreza na dohodak temeljene na historijskom trendu ostvarenja i projiciranom toku makroekonomskih indikatora za srednjoročni period

Plan prihoda po osnovu poreza na dohodak rađen je na bazi historijskog trenda ostvarenja i procjena kretanja makroekonomskih pokazatelja, preuzetih od DEP-a. U navedeni plan nisu uključene eventualne izmjene postojeće porezne politike. Napomenuto je da plan prihoda po osnovu poreza na dohodak za općinske nivoe rađen prema zakonskom koeficijentu pripadnosti prihoda, koji može biti različit u zavisnosti od kantonalnog propisa raspodjele.

Kad je u pitanju Unsko-sanski kanton, općinama kantona pripada prihod po osnovu poreza na dohodak po zakonskom koeficijentu raspodjele utvrđenom federalnim propisom, tj. 34,46%, dok se za potrebe kantona zadržava 65,54% prihoda ubranog po ovom osnovu.

IV - Prihodi po osnovu indirektnih poreza koji pripadaju Upravitelju cesta za period 2024-2027. godina dati su u slijedećoj tabeli:

	PROJEKCIJE			
Unsko-sanski kanton	2024	2025	2026	2027
Prihodi o indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	11.006.556	12.256.409	13.291.253	14.176.126
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	3.550.119	3.649.494	3.759.042	3.874.849
UKUPNO:	14.556.675	15.905.903	17.050.295	18.050.975

Tabela 5. Projekcije prihoda za upravitelje cesta preuzete od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), april 2024. godine

Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Upraviteljima cesta se dijele na način da 58% zadržava Upravitelj cesta, a 42% se raspoređuje na općine kantona a za potrebe održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i ostalih potreba u vezi sa upravljanjem cestama na lokalnom nivou. Na općinu Velika Kladuša otpada 6,38% ovog prihoda. Stoga projekcija prihoda od Upravitelja cesta koja pripada općini Velika Kladuša izgleda ovako:

Općina Velika Kladuša	PROJEKCIJE			
	2024	2025	2026	2027
Prihodi o indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	702.218	781.959	847.982	904.437
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	226.497	232.838	239.827	247.215
UKUPNO:	928.715	1.014.797	1.087.809	1.151.652

Tabela 6. Projekcije prihoda od Upravitelja cesta za period 2024-2027. godine.

Prihodi prikupljeni od Upravitelja cesta su namjenski prihodi i koriste se isključivo za održavanje, izgradnju, rekonstrukciju i druge oblike ulaganja u ceste na lokalnom nivou.

Poglavlje 5 - Prihodi budžeta općine Velika Kladuša

Služba za finansije i računovodstvo općine Velika Kladuša je projekciju prihoda u DOB-u općine Velika Kladuša za 2025-2027. godinu pripremala na bazi ostvarenih prihoda u 2022. i 2023. godini, projiciranih prihoda (planiranih) za 2024. godinu i Projekcija koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija USK-a za općine Unsko-sanskog kantona.

Naziv prihoda	Izvršenje 2022	Izvršenje 2023	Plan 2024	Projekcije		
				2025	2026	2027
A.Porezni prihodi	9.285.892	9.570.400	10.156.911	10.814.543	11.679.145	12.496.743
1.Porez na dobit	3.922	2.922	2.300	0	0	0
2.Porez na imovinu	1.379.797	1.420.409	1.720.000	1.370.000	1.465.000	1.600.000
3.Porez na dohodak	1.388.384	1.673.001	1.715.000	1.660.000	1.785.000	1.915.000
4.Prihodi od ind. poreza	6.511.871	6.468.185	6.719.611	7.784.543	8.429.145	8.981.743
5.Ostali porezi	1.918	5.883	0	0	0	0
B.Neporezni prihodi	2.214.388	2.489.888	7.449.165	2.661.500	2.874.500	3.090.000
1.Prihod od poduzetničke aktivnosti i imovine	66.263	45.374	64.500	74.500	85.500	88.000
2.Općinske administrativne takse	359.225	386.600	370.000	350.000	370.000	380.000
3. Općinske komunalne takse	357.398	467.208	500.000	400.000	430.000	450.000
4.Naknada za uređenje gr.zemljišta	21.781	27.268	135.000	100.000	100.000	175.000
5.Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - Renta	35.326	13.958	301.608	110.000	170.000	180.000
6.Naknada po osnovu tehničkog pregleda građ.	10.765	19.760	20.000	20.000	20.000	25.000
7.Općinske komunalne naknade	539.900	551.070	2.104.824	500.000	550.000	600.000

8. Naknada za izgradnju javnih skloništa	0	0	30.000	50.000	50.000	50.000
8.a Naknada za izgradnju javnih skloništa – prenesena sredstva	0	0	500.000	0	0	0
9. Naknada za korištenje državnih šuma	7.471	8.707	10.000	10.000	10.000	10.000
10. Naknada za zauzimanje jav. površina	38.069	35.662	40.000	40.000	40.000	40.000
11. Naknada za korištenje podataka i usluge katastra	150.182	137.564	160.000	160.000	185.000	190.000
12. Naknada za legalizaciju građevina	9.295	44.247	130.000	50.000	50.000	55.000
13. Vodne naknade	152.596	139.492	140.000	140.000	145.000	150.000
14. Cestovne naknade	233.764	246.807	255.000	255.000	255.000	275.000
15. Posebna naknada za zaštitu od prirode i nesreća	23.337	73.153	110.000	100.000	100.000	100.000
15.a Posebna nakn. za zaštitu od prirode i nesreća – prenesena sredstva	0		750.000	0	0	0
16. Prihodi od pružanja usluga građanima	172.779	197.779	223.000	200.000	200.000	200.000
17. Prihodi od troškova prinudne naplate, Agrokomerc			1.450.233			
18. Ostale neplanirane uplate	19.301	85.106	72.000	52.000	52.000	52.000
19. Boravišna taksa	0		60.000	20.000	20.000	20.000
20. Novčane kazne	16.936	10.134	23.000	30.000	42.000	50.000
C. Tekuće potpore (grantovi)	1.346.411	3.836.152	4.041.616	3.651.000	4.061.000	4.201.000
D. Kapitalne potpore	267.962	574.384	3.369.158	1.180.000	1.180.000	1.280.000
E. Kapitalni primici	69.900	15.000	175.000	60.000	10.000	10.000
F. Neraspoređeni višak prihoda i rashoda			3.163.225			
UKUPNO: (A+B+C+D+E+F)	13.184.646	16.485.824	28.355.075	18.367.043	19.804.645	21.077.743

Tabela 7. Izvršenje poreznih i neporeznih prihoda i primitaka općine Velika Kladuša za 2022., 2023. godinu – revidirana projekcija za 2024. godinu i plan za period 2025-2027.

Očekivani nivo ukupnih poreznih i neporeznih prihoda, koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Velika Kladuša iznosi 18.367.043 KM u 2025. godini. Projektovani nivo prihoda u 2026. godini iznosi 19.804.645 KM, a u 2027. godini 21.077.743 KM. Planiranje prihoda i primitaka rađeno je dosta oprezno, posebno u dijelu neporeznih prihoda. Po uzoru na više nivoa vlasti, potrebno je predvidjeti realni postotak punjenja prihoda jer u slučaju da se tokom izvršenja istih pokaže rast, veoma lako se može pristupiti izradi rebalansa budžeta radi prihvatanja većeg priliva sredstava. Projekcija kapitalnih potpora i primitaka također je veoma ograničena budući da se radi o nekom budućem periodu za koji se sa sigurnošću ne mogu prognozirati veći primici. Budući da je plan Budžeta za 2024. godinu veoma ambiciozan, te da u određenoj mjeri postoji pokriće u prenesenim sredstvima za dio njegovog izvršenja (sredstva CZ, skloništa i akumulirani suficit), smatramo da se pri planiranju za slijedeće godine treba bazirati samo na projekciji prihoda, poreznih i neporeznih, sa što preciznijim iznosima ostvarenja.

Prateći očekivani ekonomski rast u Bosni i Hercegovini od prosječnih 3% na godišnjem nivou u periodu 2025.-2027. godina, pretpostavlja se da će prosječna stopa rasta naplate ukupnih

javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 2,8% u 2025., 3,0% u 2026. te 3,1% u 2027. godini Prateći plan ukupne naplate prihoda na Jedinственном računu, pretpostavljen od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), kao i projekciju kretanja koeficijenta učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, baziranog na prognozama ostvarenja krajnje potrošnje, predviđa se da će u 2024. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju BiH biti veća za 9,7%, dok pod pretpostavkom značajnog smanjenja utjecaja inflacije, očekivane stope kretanja u 2025. i 2026. godini iznose 4,1% respektivno.

Poglavlje 6 - Rashodi budžeta općine Velika Kladuša

Prilikom projekcija rashoda za naredne tri godine, uvažavajući date projekcije prihoda Službe za finansije i računovodstvo, rashodi budžetskih korisnika (koji se odnose na plate i naknade, izdatke za materijal i usluge, tekuće i kapitalne transfere te kapitalne izdatke koji će se realizovati iz Budžeta općine Velika Kladuša) trebali bi se kretati u granicama projekcije poreznih i neporeznih prihoda (uključujući tekuće i kapitalne transfere, te planirane primitke).

Zahtjevi budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta za 2025. godinu koji se odnose na plate, naknade zaposlenih i doprinose bi se trebali kretati u granicama izvršenja za 2023. godinu uvećane za cca najviše 4% s obzirom da nije planiran rast plaća uposlenih i predviđeno povećanje odnosi se na eventualno upošljavanje novih radnika i promjene u plaći u odnosu na obračun minulog rada uposlenih koji iznosi 0,6%. Izdaci za materijal i usluge bi se trebali planirati u nešto manjem ukupnom iznosu s obzirom da su troškovi po Programu ZKP-a planirani u manjem iznosu nego što je plan za 2024. godinu, dok su druge pojedinačne stavke izdataka uglavnom predviđane u većim iznosima od 3-4% što se može temeljiti na porastu cijena roba i usluga na tržištu. Izdaci za tekuće transfere te kapitalne izdatke bi se trebali realizirati samo do iznosa primljenih sredstava od Kantona odnosno Federacije tokom posmatrane godine.

Iz projekcija posebnih naknada i prihoda i naknada od cesta trebali bi se u istom iznosu planirati i rashodi za te svrhe kao što su: rashodi iz oblasti katastra koji se realizuju iz namjenskih prihoda po osnovu naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, rashodi iz oblasti Civilne zaštite koji se realizuju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, rashodi za usluge popravki i održavanja cesta koji se realizuju iz cestovnih naknada i prihoda koji pripadaju Direkciji cesta.

Iz ostalih posebnih naknada kao što su prihodi od iznajmljivanja javnih površina, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za korištenje šuma, prihodi od uplata stranaka za komisije trebali bi se realizovati oni rashodi na osnovu kojih se i ubire ova vrsta prihoda kao i oni rashodi koji se mogu realizovati iz ove vrste posebnih naknada kao što je ulaganje u infrastrukturu ali sve u granicama planiranih sredstava za te namjene.

Općina Velika Kladuša ima kreditno zaduženje samo za projekat kanalizacije gdje je u 2011. godini zaključen ugovor sa Federalnim ministarstvom finansija na ukupan iznos od 3.300.000 Eura a na period otplate od 25 godina. Sva odobrena sredstva nisu povučena, a Općina od 2018. godine otplaćuje isti u dvije tranše godišnje. Planirana godišnja obaveza za period 2025-2027. godine kreće se od 120. do 140. hiljada konvertibilnih maraka što se odnosi na iznos glavnice i kamate.

U slijedećoj tabeli dat je zbirni pregled rashoda i izdataka svih budžetskih korisnika iz budžetskih sredstava po ekonomskim kategorijama za period 2025-2027. godina sa odvojenim podacima za plaće, materijalne troškove, tekuće i kapitalne transfere i kapitalne izdatke.

E.KOD	VRSTA RASHODA	IZVRŠENJE 2023	PLAN 2024	PROJEKCIJA 2025	PROJEKCIJA 2026	PROJEKCIJA 2027
	UKUPNO:	17.174.006	28.355.075	18.367.043	19.804.645	21.077.743
	RASHODI I IZDACI:					
	UKUPNO (A+B):	16.236.332	22.726.657	16.627.926	16.970.627	17.636.620
610000	A.TEKUĆI IZDACI	16.236.332	22.726.657	16.627.926	16.970.627	17.636.620
611000	PLATE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	4.240.626	5.769.751	5.982.213	6.229.550	6.424.400
611100	Bruto plate i naknade	3.734.679	4.382.617	4.625.286	4.757.000	4.837.000
611200	Naknade tr.zaposlenih	505.947	1.387.134	1.356.927	1.472.550	1.587.400
612000	DORPINOSI POSLODAVCA	373.292	447.048	492.390	499.100	505.500
612100	Doprinosi poslodavca	373.292	447.048	492.390	499.100	505.500
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	3.696.037	5.473.314	3.699.523	3.537.077	3.701.720
614000	TEKUĆI TRANSFERI	7.355.445	9.503.505	5.888.800	6.089.900	6.375.000
615000	KAPITALNI TRANSFERI	519.982	1.473.039	515.000	565.000	580.000
616000	IZDACI ZA KAMATE	50.950	60.000	50.000	50.000	50.000
820000	B.KAPITALNI IZDACI	937.674	5.528.418	1.659.117	2.734.018	3.341.123
821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	865.243	5.448.418	1.589.117	2.654.018	3.251.123
822000	IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU		0	0	0	0
823000	IZDACI ZA OTPLATU DUGOVA	72.431	80.000	70.000	80.000	90.000
	D.TEKUĆA REZERVA		100.000	80.000	100.000	100.000

Tabela 8. Rashodi i izdaci budžeta općine Velika Kladuša za period 2025-2027. godina

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. Novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) nakon usvajanja DOB-a od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Velika Kladuša i dostavljen Općinskom vijeću općine Velika Kladuša, uz Nacrt budžeta za 2025. godinu.

Prilog ovom dokumentu su tabele rashoda prikazane analitički po budžetskim korisnicima.

14.08.2024.
Velika Kladuša, _____ 2024. godine
Broj: 02-11/24-1718/24

